

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119446020
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6119446020.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO 50 094 297, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. XXX, o zaplatenie 13.188,29 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/75/2020-88 zo dňa 31. mája 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Pokračuje v konaní s právnym nástupcom žalobcu 365. bank, a.s., (pôvodne Poštová banka, a.s.), so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO 31 340 890, a to so spoločnosťou R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO 50 094 297 ako žalobcom.

Zrušuje rozsudok vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 11.709,08 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.709,08 Eur od 03.07.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 77,56 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 497 zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 27.11.2019 a postúpenou tunajšiemu súdu dňa 12.10.2020 sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 13.188,29 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.260,79 eur od 03.07.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 04.11.2016 uzatvorili žalobca v právnom postavení veriteľa a žalovaný v právnom postavení dlžníka Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „Zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli o. i. Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery (ďalej aj „OP“). Žalovaný svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 12.800,00 eur (ďalej aj „Istina“). Žalovaný sa v

zmysle zmluvy zaviazal vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (všetky tieto peňažné plnenia ďalej spolu aj „Úver“). Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru, žalobca v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka), v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil žalovaného na možné vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nakoľko žalovaný na upozornenie nereagoval, vyhlásil dňa 02.07.2018 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaný dlžnú sumu z úveru neuhradil, a to ani len čiastočne. Jednotlivé splátky žalovaného do zosplatnenia úveru sú uvedené v aktuálnom stave úveru, v časti „Zaplatené splátky“, vyhotovenom z bankového informačného systému žalobcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách v platnom znení. Žalobca pred podaním žaloby opätovne vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Žalovaný však do dnešného dňa žiadnu ďalšiu splátku úveru neuhradil. V súlade so Zmluvnými dokumentami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi aj úroky. V zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 6.90 % ročne. Napriek tomu, že v súlade s Obchodnými podmienkami, je žalobca v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, oprávnený ďalej úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve, žalobca si neuplatňuje voči žalovanému zmluvné úroky po zosplatnení úveru. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanému od momentu zosplatnenia úveru len zákonné úroky z omeškania, a to v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., v zmysle ktorého je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V nadväznosti na to je výška úroku z omeškania určená vo výške 5,00 %. Určujúcim dátumom pre začatie úročenia zákonným úrokom, a to percentom z dlžnej istiny úveru po jeho zosplatnení, je deň nasledujúci po zosplatnení úveru. Na základe vyššie uvedených skutočností je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi nasledovné dlžné sumy: a) istinu vo výške 12.260,79 eur, b) vyčíslený úrok z istiny vo výške 909,50 eur (ide o súčet zmluvného úroku a zákonného úroku z omeškania od momentu poskytnutia Úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti Úveru), c) zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.260,79 eur od 03.07.2018 do zaplataenia, d) poplatky vo výške 18,00 eur. Vzhľadom na to, že formulár neobsahuje samostatnú položku na uvedenie sumy vyčíslených úrokov z istiny ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a poplatkov, položka „istina“ v časti D) „uplatňovaný peňažný nárok“ formulára obsahuje súčet (1) dlžnej istiny vo výške 12.260,79 eur, (2) dlžných úrokov z istiny vo výške 909,50 eur vypočítaných ku dňu zosplatnenia úveru a (3) poplatkov vo výške 18,00 eur.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 16.12.2019 platobný rozkaz sp.zn. 29Up/1767/2019, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 13.188,29 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 12.260,79 eur od 03.07.2018 do zaplataenia alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň uložil žalovanému povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 1.108,16 eur a to žalobcovi prostredníctvom jeho zástupcu v konaní. Vydaný platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto na návrh žalobcu pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Bardejov, ktorému bola vec postúpená dňa 12.10.2020.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.11.2016 uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vyplýva, že veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 12.800,00 eur. V zmluve bolo ďalej uvedené: Počet mesačných splátok 96; Termín konečnej splatnosti úveru 15.11.2024; Výška mesačnej splátky 174,24 eur; Výška poslednej mesačnej splátky 173,40 eur; Fixná úroková sadzba 6,90 % ročne; RPMN 7,20 % ročne; Priemerná RPMN 10,10 % ročne; Odplata za poskytnutie úveru 6,90 % ročne; Najvyššia prípustná hodnota odplaty 20,20 % ročne; Celková čiastka, ktorú má žalovaný zaplatiť 16.726,20 eur. Ohľadne doby trvania zmluvy predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala dojednanie, že: „zmluva je uzatvorená na dobu určitú, do splatenia všetkých záväzkov dlžníka/spoludlžníka voči banke vyplývajúcich zo zmluvy. V prípade splácania úveru v zmysle zmluvy o úvere zanikne zmluva o úvere v deň uvedený ako termín konečnej splatnosti úveru.“. Pokiaľ ide o predpoklady výpočtu RPMN, zmluva obsahovala nasledujúce dojednanie: „RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o úvere zostane platná dohodnutý čas a dlžník/spoludlžník a banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o úvere. Na účely výpočtu RPMN sa

použili celkové náklady dlžníka spojené so zmluvou o úvere s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere.“

6. Z upozornenia - výzvy žalobcu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 04.06.2018 adresovanej žalovanému vyplýva, že podstatným spôsobom porušil ustanovenie Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.11.2016 a obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke do dnešného dňa neuhradil svoje záväzky voči žalobcovi. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalobca upozornil žalovaného, že ku dňu 04.06.2018 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.130,94 eur pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 1.121,94 eur, poplatkov vo výške 9,00 eur a poistného 0,00 eur. Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie uvedenej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. V prípade, ak nedôjde k úhrade vyššie uvedenej dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Z pripojeného podacieho hárku vyplýva, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 05.06.2018.

7. Z výzvy žalobcu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 02.07.2018 adresovanej žalovanému vyplýva, že nakoľko žalovaný svojím konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.11.2016 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú časť zmluvy o úvere, sa úverová pohľadávka stala predčasne splatnou k 02.07.2018 v celom rozsahu, pričom výška pohľadávky k uvedenému dňu je 13.188,29 eur a pozostáva z dlžnej istiny 12.260,79 eur, úroku 909,50 eur, poplatkov za upomienky 18,00 eur a vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Z pripojeného podacieho hárku vyplýva, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 03.07.2018.

8. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.10.2019 predloženého žalobcom vyplýva, že žalovaný vyčerpal celkovú výšku úveru vo výške 12.800,00 eur. Ďalej z neho vyplýva, že žalovaný na úhradu úveru zaplatil veriteľovi celkovo 1.090,92 eur, pričom suma 539,21 eur bola započítaná na istinu, suma 524,71 eur na úrok a suma 27,00 eur na poplatky.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 04.11.2016 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 12.000,00 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 174,24 eur (posledná splátka vo výške 173,40 eur). Keďže žalovaný úver riadne a včas nesplácal veriteľ ku dňu 02.07.2018 určil predčasnú splatnosť celého úveru.

10. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Zo zmluvy o splátkovom úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. V zmluve o splátkovom úvere je síce ohľadne predpokladov použitých na výpočet RPMN uvedené, že „RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o úvere zostane platná dohodnutý čas a dlžník/spoludlžník a banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o úvere. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady dlžníka spojené so zmluvou o úvere s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere“, avšak v zmluve nie sú uvedené konkrétne vyčíslené predpoklady, z ktorých veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je jedným z najdôležitejších údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže sú v ňom zohľadnené všetky náklady, ktoré musí dlžník, t.j. spotrebiteľ za úver veriteľovi, t.j. dodávateľovi zaplatiť. Preto pri údají o ročnej percentuálnej miere nákladov zákon stanovuje povinnosť uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet a teda nepostačuje uviesť len samotnú jeho výšku (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017). Uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g) podľa ktorého: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“.

11. Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona.

12. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, súd priznal žalobcovi sumu 11.709,08 eur, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 12.800 eur a úhradami žalovaného pred vyhotovením aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.10.2019 vo výške 1.090,92 eur. Z priznanej istiny súd postupom podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.709,08 eur od 03.07.2018 do zaplatenia. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z celkovo priznanej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže týmto dňom sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením celej istiny. Žalobca v podanej žalobe v rámci žalovanej istiny 13.188,29 eur žiadal priznať vyčíslený úrok vo výške 909,50 eur, ktorý mal tvoriť súčet zmluvného úroku a úroku z omeškania od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Súd však požadovaný kapitalizovaný úrok z omeškania do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi nepriznal, keďže zo žaloby ako aj z listín pripojených k žalobe nebolo zrejmé, akú časť kapitalizovanej sumy 909,50 eur tvorí úrok z úveru a akú časť úrok z omeškania a zároveň nebol ani len tvrdný a teda ani preukázaný spôsob výpočtu úroku z omeškania za obdobie do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda z akých súm a za aké obdobie bol kapitalizovaný. Z uvedeného zároveň vyplýva, že žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.479,21 eur (žalovaná suma 13.188,29 eur - priznaná suma 11.709,08 eur) s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03.07.2018 do zaplatenia zamietol ako nedôvodnú, keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), súd priznal úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanému nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 77,56 %.

14. Proti výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a proti výroku o trovách konania podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie včas. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., súd vec nesprávne právne posúdil; § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Dôvodil, že žalobca nesúhlasí s interpretáciou, podľa ktorej v zmluve nie sú výslovne uvedené všetky predpoklady na výpočet RPMN. S uvedenou právnou argumentáciou sa právny zástupca žalobcu nestotožňuje, pričom súdom prezentovanú argumentáciu, ktorú nemožno vyvodiť zo žiadneho zákonného ustanovenia, preto možno považovať rozhodnutie súdu za arbitrárne a nezákonné. Zákon č. 129/2010 Z. z. zavŕšil transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 (ďalej len smernica), ktorá upravuje aj podmienky výpočtu a predpokladov RPMN. Matematický vzorec na výpočet RPMN je uvedený v prílohe 1 smernice a zároveň uvedený aj v zákone č. 129/2010 Z. z. Jeho zverejnením v zbierke zákonov má žalobca za to, že ide o údaj dostupný a znalý každému občanovi Slovenskej republiky. V prílohe smernice ako aj zákona je zároveň jasne uvedená legenda, z ktorej je zrejmé, ktoré údaje sú potrebné pre dopracovanie sa k výsledku podľa smernice. Žalobca popiera, že by v zmluve chýbali predpoklady pre výpočet RPMN, predpoklady pre výpočet RPMN sú v zmluve výslovne uvedené, a to v závere bodu 2.2 zmluvy v nasledujúcom znení: „Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dižníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o úvere zostane platná dohodnutý čas a Dižník/ Spoludžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a lehotách ustanovených v zmluve o úvere. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dižníka spojené so zmluvou o úvere s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere“. Z vyššie uvedeného vzorca ako aj predpokladu uvedeného priamo v zmluve je zrejmé, že predpokladmi pre výpočet RPMN v zmluve sú výška čerpaného úveru, dátum čerpania, počet a výška splátok. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil rozhodnutie tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

17. Dňa 9.6.2021 oznámil právny predchodca žalobcu, spoločnosť Poštová banka, a.s., že spoločnosť Poštová banka, a.s. s účinnosťou od 3.7.2021 zmenila svoje obchodné meno a jej identifikačné údaje sú 365. bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO 31 340 890.

18. Podaním zo dňa 2.2.2022 doručil súdu prvej inštancie právny predchodca žalobcu, 365. bank, a.s., Návrh na zmenu subjektov na strane žalobcu, a to tak, aby do konania na miesto žalobcu vstúpila spoločnosť R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO 50 094 297, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 1.10.2021, v zmysle ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky na nového veriteľa R Collectors. Spoločnosť R Collectors udelila súhlas so vstupom do konania na miesto žalobcu. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol o pokračovaní v konaní so žalobcom, spoločnosťou R Collectors, s.r.o..

19. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere (spotrebiteľský úver) je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúca z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy, a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvoria ani zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Zákon č. 129/2010 Z.z. má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

20. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným typovou spotrebiteľskou zmluvou upravenou špeciálnym právnym predpisom, a to zákonom o spotrebiteľských úveroch. Právny predchodca žalobcu bol od uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa. Žalovaný zmluvné podmienky nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Právny vzťah účastníkov konania preto správne súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať osobitné náležitosti podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení nespája s následkom neplatnosti zmluvy o úvere, avšak poskytuje spotrebiteľovi ochranu.

21. K odvolacej námietke žalobcu k neuvedeniu predpokladov ročnej percentuálnej miery nákladov odvolací súd uvádza:

Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Predpoklady potrebné na výpočet RPMN sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka je uvedená: výška schváleného úveru 12800,- eur, výška splátky 174,24 eur, výška poslednej mesačnej splátky 173,40 eur, splatnosť prvej splátky 15.12.2016, konečná splatnosť 15.11.2024, splácanie mesačne 15. dňu kalendárneho mesiaca, splácanie rovnomerné, počet splátok 96, fixná úroková sadzba 6,90%, bez poistenia.

22. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2021 bolo zverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril právny názor cit.: „Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 2 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.“ V odôvodnení citovaného uznesenia najvyšší súd uviedol, že „Údaj o ročnej percentuálnej

miere nákladov je indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri tomto údaji preto zákonodarca požaduje súčasne uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. 11.1. Dovolací súd má za to, že v predmetnej úverovej zmluve sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov, ktoré údaje zo zmluvy jednoznačne vyplývajú. 12. 1. Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. 12.2. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neukladá uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje. 12.3. Z uvedených dôvodov potom záver súdov nižších inštancií, že predmetná zmluva v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje zákonnú náležitosť, a to všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je správny.“ (Pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z dňa 24.2.2022, sp.zn. 5Cdo/55/2020)

23. Podľa Čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. S poukazom na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záver súdu prvej inštancie o neuvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov na základe absencie obligatórnej náležitosti zmluvy podľa ust. § 9 odsek 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nepreskúmateľné. Povinnosťou súdu bolo zaoberať sa celou spotrebiteľskou zmluvou o poskytnutí pôžičky a následne vyhodnotiť, či zmluva je v súlade s ust. § 9 odsek 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak z obsahu spisu nie je možné vylúčiť existenciu ďalšieho dôvodu spôsobujúceho bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov.

25. Odvolací súd navyše poukazuje na to, že z obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka v bode 2.2 základné parametre úveru (č.l. 5 spisu) vyplýva, že úver poskytnutý žalovanému právny predchodcom žalobcu bol použitý na vyplatenie záväzkov u veriteľa Home Credit Slovakia - nebanková spoločnosť s aktuálnym zostatkom vo výške 5391,- eur. Súd prvej inštancie z vlastnej iniciatívy nevykonal dôkazy za účelom zistenia, či právny predchodca žalobcu ako veriteľ pred uzavretím zmluvy posudzoval schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Možnosť takéhoto postupu pri dokazovaní priamo vyplýva z ust. § 295 C.s.p. upravujúceho osobitné ustanovenia o dokazovaní. Podľa tohto ustanovenia súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

26. Aj keď nová právna úprava postupu súdu v procese dokazovania sa výrazne odlišuje od právnej úpravy v Občianskom súdnom poriadku, výnimočne môže súd vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrholi (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje. Ide okrem iného aj o spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu taký dôkaz obstará alebo zabezpečí. Uvedený postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych

vzťahov. Zákonnodarca to zhrnul tak, že súd sa nebude spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti spotrebiteľa, ale môže prevziať dôkaznú iniciatívu sám.

27. Podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv, veriteľ je pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. S porušením tejto povinnosti zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv spájal významnú sankciu a to v ust. § 11 ods. 2. V súlade s týmto ustanovením, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

29. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

30. Z výsledkov doterajšieho dokazovania je zrejmé, že súd prvej inštancie nepreskúmaval ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 Smernice Rady 87/102/EHS. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie Rozsudku Súdneho dvora (druhá komora z 05. marca 2020 vo veci C-679/18 OPR-Finance, s.r.o. proti GK: „Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66). Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou OPR-Finance s.r.o. a osobou GK vo veci návrhu na zaplatenie zostávajúcich dlžných súm podľa zmluvy o úvere poskytnutých touto spoločnosťou danej osobe.“

31. Súdny dvor rozhodol „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzatvorením

zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

32. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ust. § 220 C.s.p.. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

33. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p. dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozhodol tak, že zrušil rozsudok v napadnutom rozsahu a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nedostatočne odôvodnené rozhodnutie je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. a nárok žalobcu na uplatnené úroky a poplatky, ktoré si uplatňuje žalobou v tomto konaní. Súd prvej inštancie opätovne posúdi, či zmluva obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a či je nárok žalobcu na uplatnené úroky a poplatky dôvodný. Úlohou súdu prvej inštancie bude tiež skúmať, či žalobca ako veriteľ pri poskytovaní úverov konal s odbornou starostlivosťou alebo nie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude náležite svoje rozhodnutie odôvodniť s odkazom na konkrétne skutkové okolnosti.

36. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).